

og saa gjøre det; det vilde jo være at imødekomme Folkethingets Opposition, og dertil har der jo albrig viist sig Tegn hos ham. Den ærede Minister gik saa vidt, at han sagde: Det Ansvar, der bliver væltet over paa mig, trykker mig ikke; det trykker mig ikke at forlange disse store Summer, thi det er min Pligt at fremlægge Forslag her og oplyse Dem om, hvad jeg mener, der er nødvendigt at fremstille til Fædrelandets Forsvar. Det kan være, at det er Krigsministerens Pligt, saalænge han er Krigsminister — jeg vilde ønske, at han ikke var det ret længe — men det burde ogsaa være hans Pligt som konstitutionel Minister at indskrænke sig hertil. Naar han i Gaar sagde, at det ikke trykkede ham — til Trods for, at han erkjendte, at der var Nødstilstand — at kræve saa store Summer, saa burde han gjøre Skridtet helt ud og sige: Det trykker mig heller ikke at tage disse store Summer, selv om de Herrer ikke bevilge dem, thi det har han jo gjort, men det, at Ministeren har gjort dette, det at han tager disse store Summer, det er i væsentlig Grad Grunden til Nødstilstanden her i Landet, og det er det, der forhindrer de sociale Reforme. Hvor kunne Penge komme til sociale Reforme, naar de militære Ministres Fordringer skulle tilfredsstilles i den Udstrækning, som hidtil og fremdeles ville komme. Under et Foredag, som blev holdt af den ærede Folkethingsmand for Bornholm, saae jeg den ærede Krigsminister smile, da det blev nævnt, at Apothekerprivilegierne vilde koste 13—14 Millioner Kroner at ophæve. Det forekommer sikkert Krigsministeriet at være en kolossal Udgift, og en Udgift, som vi umulig kunne taale at bære, og dog er det en Udgift, som vilde bidrage ganske overordentlig til en overordentlig Sundheds- og Hygepleie og til overordentlig stor Fordel for Befolkningen; men det lader til, at den ærede Krigsministers hele Interesse drager sig mere om at faae det mest Mulige til Gjennemførelse af Foranstaltninger paa Mordvæsenets Omraade end paa Sundhedsvæsenets. Det kan jo være, at det nu en Gang er hans Interesse. Men det forekommer mig, at naar Stillingen er den, at vi have et Krigsministerium og en Krigsminister, der trods det, at han erkjender — det udtalte han til os i Gaar — at han har Interesse for vort Lands økonomiske Tilstand og erkjender, at der er Nødstilstand, dog uden at lade dette trykke sig, forlanger saa store Summer, og tillige erkjender, at han ikke trykker sig for at tage dem, selv naar de ikke blive bevilgede, saa turde det være paa Tide at affstafte et saadant Krigs-

ministerium; thi at affstafte den ærede Krigsminister det vilde ikke hjælpe, naar Systemet bliver tilbage, og det forekommer mig efter nogle Udtalelser i Gaar af den ærede Finantsminister, at han muligvis kunde have Øyst til at gjøre noget Saadant. Han talte nemlig om de Beflagelser over de militære Byrder, som vare fremkomne her i Salen, og han bragte os den overmaade rare Trøst, at det var ikke alene herhjemme, at Klagerne over de militære Byrder Lød, men ogsaa i hele den øvrige Verden, og derfor kunde det ikke være anderledes, eller med andre Ord: naar de paa andre Steder suldede paa Grund af de militære Byrders Tryk, hvorfor skulde vi da ikke ogsaa sulde og drive Krigspolitik, skjøndt det var Galmandsværk? Hvorfor skulde vi saa ikke ogsaa sulde her? Men saa kommer det Betegnende, idet han udtalte: Det er selvsølgelig, at man alle Vegne hellere vil anvende Statens Midler og Statens Kræfter til produktive og materielle Diemed end til uproductive og militære Foranstaltninger. Det synes altsaa, at den ærede Finantsminister fordømmer Militærinstitutioner og Militarismen saaledes, som den har udviklet sig hele Verden over. Men hvorfor saa ikke gjøre Skridt til at standse den i sin Udvikling; hvorfor saa vedblive med dette Galmandsværk, naar man er paa det Rene med, at vi hellere ville virke for den materielle og økonomiske Udvikling end give Penge til uproductive Diemed. Naar, som det synes, den ærede Finantsminister staar paa det Standpunkt overfor Militarismen, at han ikke anser det for saa godt som at arbejde paa produktive Ting, saa burde han gjøre Skridtet fuldt ud og gjøre Sit til, at de militære Udgifter bleve indskrænkede, og vise sin Interesse for Befolkningen, ved at gjøre det muligt, at sociale og økonomiske Reforme kunde blive gennemførte paa Bekostning af Militarismen. Jeg nævner naturligtvis ikke Haab om, at den ærede Finantsminister skulde gjøre noget Saadant, men jeg vil fremdrage det, fordi det forekommer mig at være ret betegnende, for det Første at han kom med den lakoniske Trøst, at andre Steder havde de det saadan, hvorfor skulde vi saa ikke have det saadan her, og dernæst, at det var bedre, om man kunde forhindre det; men det kunne vi ikke. Han tilføiede, at vi maa gjøre det for at bevare Landets Selvstændighed. Der er da Grund til at spørge den ærede Finantsminister, om han virkelig tror, at vi ved vore Krigsforanstaltninger kunne bevare Landets Selvstændighed. Det forekommer mig, at naar man erkjender, at den Nøds-